

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com
<http://www.moac.go.th>

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 20 มีนาคม 2564 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา "พายุฤดูร้อนบริเวณประเทศไทย (มีผลกระทบตั้งแต่วันที่ 21 - 22 มีนาคม 2564)" ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2564 เวลา 05.00 น.

ประเทศไทยจะมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง กับมีลูกเห็บตกบางพื้นที่ รวมถึงฟ้าผ่า โดยจะมีผลกระทบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคใต้ตอนบน ตามลำดับ จึงขอให้ประชาชนบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากพายุฤดูร้อนที่จะเกิดขึ้น โดยหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ ป้ายโฆษณาและสิ่งปลูกสร้างที่ไม่แข็งแรง สำหรับเกษตรกรควรเตรียมการป้องกันและระวังความเสียหายที่จะเกิดต่อผลผลิตทางการเกษตรไว้ด้วย โดยจะมีผลกระทบดังนี้

วันที่ 21 มีนาคม 2564

ภาคเหนือ: จังหวัดน่าน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก พิจิตร และเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม มุกดาหาร กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น และมหาสารคาม

ภาคกลาง: จังหวัดลพบุรี และสระบุรี

ภาคตะวันออก: จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

วันที่ 22 มีนาคม 2564

ภาคเหนือ: จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยาแพร่ น่าน อุตรดิตถ์ ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร กำแพงเพชร และเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดเลย ชัยภูมิ นครราชสีมา และบุรีรัมย์

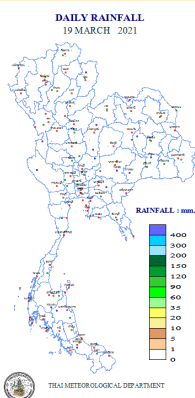
ภาคกลาง: จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และนครปฐม รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาคตะวันออก: จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

ภาคใต้: จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร

ทั้งนี้ เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังแรงระลอกใหม่จากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้ ในขณะที่ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 19 มี.ค. 64 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 20 มี.ค. 64

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
-ไม่มีฝนตก-				

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มี.ค. 64)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 39,427 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 52 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 15,497 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 30) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2563 (39,372 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 52) มากกว่าปี 2563 จำนวน 55 ล้านลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 15.73 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 111.93 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 36,640 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 36,544 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 52 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 13,002 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 27) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2563 (37,434 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 53) น้อยกว่าปี 2563 จำนวน 890 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 12.18 ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบายจำนวน 96.22 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 34,382 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. 3.)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่าง	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่าง	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่าง	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	9,730	39	2,985	17	75	1,001	423	42	324	36	83	25,825	10,153	39	3,309	17	15,672
ตอน.	12	8,368	4,187	50	2,537	38	218	1,999	1,167	58	1,016	55	230	10,367	5,354	52	3,552	41	5,013
กลาง	3	1,419	501	35	441	32	22	369	176	48	152	44	25	1,788	677	38	592	35	1,111
ตะวันออก	2	26,605	16,163	61	2,886	22	7	140	113	81	104	79	9	26,745	16,276	61	2,990	22	10,470
ตะวันออก	6	1,515	646	43	547	39	51	964	510	53	458	50	57	2,479	1,156	47	1,005	43	1,323
ใต้	4	8,194	5,318	65	3,607	56	39	668	494	74	441	72	43	8,863	5,812	66	4,048	57	3,051
รวม	35	70,926	36,544	52	13,002	27	412	5,141	2,883	56	2,495	52	447	76,068	39,427	52	15,497	30	36,640

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 9,693 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 39 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 2,997 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 16) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 3.64 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 31.52 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 15,178 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		รับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	4,843	36	1,043	11	0.00	0.00	6.20	6.20	8,619
สิริกิตี	4,228	44	1,378	21	2.93	2.86	19.01	18.99	5,282
ภูมิพล+สิริกิตี	9,071	39	2,421	15	2.93	2.86	25.21	25.19	13,901
แควน้อยฯ	330	35	287	32	0.71	0.47	1.12	1.12	609
ป่าสักชลสิทธิ์	293	30	290	30	0.00	0.00	5.19	4.33	667
รวมทั้งหมด	9,693	39	2,997	16	3.64	3.33	31.52	30.64	15,178

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาณน้ำใช้การอยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 11 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯภูมิพล (11%) อ่างฯสิริกิตี (21%) อ่างฯแม่กวอดมธรา (20%) อ่างฯแม่มอก (25%) อ่างฯห้วยหลวง (28%) อ่างฯอุบลรัตน์ (28%) อ่างฯลำปาว (27%) อ่างฯทับเสลา (27%) อ่างฯศรีนครินทร์ (26%) อ่างฯวชิราลงกรณ (17%) และอ่างฯคลองสียัด (10%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯลำตะคอง (88%) และอ่างฯมูลบน (82%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก
ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 161 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 164 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +16.97 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 9.23 ม.
เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 80 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +13.72 ม.รทก. (เมื่อวาน +13.61 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.54 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.54 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 29 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 28 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 29 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) ปิด

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 60 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 61 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 18 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 21 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 4 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 6 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 41 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 40 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุโมง (ปตร.มะขามเฒ่าอุโมง) ปิด แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 15 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 25 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 119 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 121 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา สถานีปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี (ปกติ) สำหรับทำนายนนทบุรี จ.นนทบุรี และทำนน้ำกรมชลประทานสามเสน (สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน) ทั้งนี้ กรมชลประทาน เพิ่มการระบายน้ำ เชื่อนภูมิพล เชื่อนสิริกิติ์ เชื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และควบคุมปริมาณน้ำผ่านเขื่อนเจ้าพระยา และเขื่อนพระรามหก ให้สามารถควบคุมคุณภาพน้ำ ให้มีค่าความเค็มไม่เกินเกณฑ์วิกฤต 0.50 กรัมต่อลิตร

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		14 มี.ค.64	15 มี.ค.64	16 มี.ค.64	17 มี.ค.64	18 มี.ค.64	19 มี.ค.64	20 มี.ค.64		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนายนนทบุรี จ.นนทบุรี	2.23	2.27	2.22	2.14	2.04	1.89	2.11	สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนน้ำกรมชลประทานสามเสน กทม.	4.56	2.87	2.85	2.67	2.55	2.27	2.62	สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 19 มี.ค. 64	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	1.88	-10.92
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	4.20	-11.80
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.35	-10.85
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.49	-10.51
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	1.88	-10.62
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.16	-12.34

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.dwr.go.th

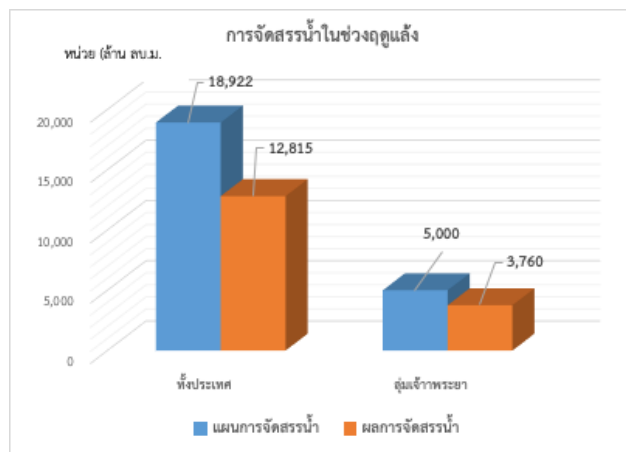
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2563/64

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2563/64 (วันที่ 1 พ.ย.63 ถึง 30 เม.ย.64) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 19,868 ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศ จำนวน 17,122 ล้าน ลบ.ม. แผนการจัดสรรน้ำในเขตลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 4,000 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 12,704 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 67 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา วันนี้นำไป 30.64 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 3,724 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 74 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2563/64 (1 พ.ย.63 - 30 เม.ย.64)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,572	9,450	6,508	392	18,922	12,815	68
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	3,200	515	135	5,000	3,760	75

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64

ทั้งประเทศ จำนวน 5.91 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 3.39 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 2.52 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 1.04 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 0.48 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64 (ข้อมูล 17 มี.ค. 64)

ทั้งประเทศ จำนวน 9.68 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.95 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.73 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 163.79 ของแผน (ข้าว เก็บเกี่ยวแล้ว 1.99 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 5.96 ล้านไร่)

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 4.69 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.26 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.43 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 450.96 ของแผน (ข้าว เก็บเกี่ยวแล้ว 1.48 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 2.78 ล้านไร่)

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน รวม 57 จังหวัด พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน รวม 5.13 ล้านไร่ ได้แก่

- ในเขตชลประทาน 50 จังหวัด พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน 3.75 ล้านไร่ ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครพนม บึงระมัย ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี นครราชสีมา มหาสารคาม กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยองราชบุรี กาญจนบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม สุพรรณบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ และตรัง

- นอกเขตชลประทาน 33 จังหวัด พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน 1.29 ล้านไร่ ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงระมัย มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู ชัยนาท สระบุรี ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี ชลบุรี และสระแก้ว

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2563/64			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2563/64						ข้าวรอบที่ 2	
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	% ข้าว	พืชไร่ พืชผัก	% พืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด	% รวม	พื้นที่เก็บเกี่ยว	พื้นที่รอเก็บเกี่ยว
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	1.90	0.55	2.45	5.33	280.53	0.53	96.36	5.86	239.18	1.52	3.81
	นอกเขตชลประทาน	1.49	1.97	3.46	2.62	175.84	1.20	60.91	3.82	110.40	0.47	2.15
	รวม	3.39	2.52	5.91	7.95	234.51	1.73	68.65	9.68	163.79	1.99	5.96
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	-	0.06	0.06	2.79	NA*	0.08	133.33	2.87	4,783.33	1.06	1.73
	นอกเขตชลประทาน	0.48	0.50	0.98	1.47	306.25	0.35	70.00	1.82	185.71	0.42	1.05
	รวม	0.48	0.56	1.04	4.26	887.50	0.43	76.79	4.69	450.96	1.48	2.78

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมชลประทาน

NA* คือ ค่าที่ไม่มีนัยทางคณิตศาสตร์

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เริ่มปฏิบัติการฝนหลวงสู่ภัยแล้ง ประจำปี 2564 ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 11 หน่วย ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดเชียงใหม่ ตาก พิษณุโลก นครสวรรค์ กาญจนบุรี อุดรธานี บุรีรัมย์ อุบลราชธานี จันทบุรี ห้วยหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

พื้นที่ขอรับบริการฝนหลวง (วันที่ 16-19 มีนาคม 2564)

ภาค	จังหวัดที่ขอรับบริการ
เหนือ	กำแพงเพชร(1) ตาก(2) ลำปาง(2) พะเยา(1) สุโขทัย(4) เพชรบูรณ์(5) น่าน(1) ลำพูน(1) เชียงราย(2) แพร่(8)
กลาง	นครปฐม(1) นครสวรรค์(1) ลพบุรี(1) อุทัยธานี(1)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น(1) ชัยภูมิ(2) นครราชสีมา(5) มหาสารคาม(1) สุรินทร์(1)
ตะวันออก	ไม่มีการขอรับบริการฝนหลวง
ใต้	ชุมพร(8) นครศรีธรรมราช(1) ระนอง(1) กระบี่(1) พัทลุง(1) ราชบุรี(1) สุราษฎร์ธานี(3)
รวม	26 จังหวัด (59 อำเภอ)

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวงประจำวัน ที่ 19 มีนาคม 2564

หน่วยปฏิบัติการฯ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
1. เชียงใหม่	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง 1. การกักเก็บน้ำ เนื่องจากกลุ่มเมฆบริเวณพื้นที่ เป้าหมายมีฐานค่อนข้างสูงและไม่มีความหนาแน่น 2. การกักเก็บน้ำ/ยับยั้งลูกเห็บ เนื่องจากไม่มีกลุ่ม เมฆเข้าเงื่อนไขการปฏิบัติการ
2. ตาก	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากอากาศมีเสถียรภาพ ส่งผลให้เมฆคิวมูลัสในพื้นที่เป้าหมายก่อตัวเล็กน้อยและสลายตัวเร็ว
3. พิษณุโลก	3	1. การกักเก็บน้ำ มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณพื้นที่ที่ประสบปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน จ.เพชรบูรณ์(เขาค้อ) 3. การกักเก็บน้ำ ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากเมฆไม่เข้าเงื่อนไขการปฏิบัติการ
4. นครสวรรค์	2	ไม่มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวง
5. กาญจนบุรี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากอากาศมีลักษณะ ค่อนข้างทรงตัว ส่งผลให้เมฆในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
6. อุดรธานี	1	1. การกักเก็บน้ำและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.สกลนคร(ภูพาน) 2. การกักเก็บน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ บริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนน้ำพุง จ.สกลนคร
7. บุรีรัมย์	1	การกักเก็บน้ำและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง มีฝนตก เล็กน้อยบริเวณพื้นที่การเกษตร จ. นครราชสีมา (ปากช่อง)
8. อุบลราชธานี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากอากาศมีเสถียรภาพ ทำให้เมฆคิวมูลัสไม่พัฒนาตัวในพื้นที่เป้าหมาย
9. จันทบุรี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากค่าความชื้นสัมพัทธ์ ในระดับปฏิบัติการมีค่าต่ำกว่า 60% ประกอบกับ อากาศมีลักษณะทรงตัว ส่งผลให้เมฆในพื้นที่ เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
10. ห้วยหิน	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากค่าความชื้นสัมพัทธ์ที่ระดับ 6,000 ฟุต ขึ้นไป มีค่าต่ำกว่า 60% และ อากาศมีเสถียรภาพ ส่งผลให้เมฆในพื้นที่เป้าหมายพัฒนาตัวช้า
11. สุราษฎร์ธานี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากค่าความชื้นสัมพัทธ์ที่ระดับปฏิบัติการ มีค่าต่ำกว่า 60% ประกอบกับอากาศมีเสถียรภาพ ส่งผลให้เมฆบริเวณพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
รวม	7	

สรุปผลการปฏิบัติการภารกิจดับไฟฟ้า ประจำวันที่ 19 มีนาคม 2564

หน่วยปฏิบัติการฯ	เฮลิคอปเตอร์ (ลำ)	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จำนวน ชั่วโมงบิน	ปริมาณน้ำ (ลิตร)	พื้นที่ปฏิบัติการ
1. เชียงใหม่	1	12	2.40	6,000	ภารกิจดับไฟฟ้าบริเวณพื้นที่ จ.เชียงใหม่(แม่แตง)
รวม	1	12	2.40	6,000	1

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (วันที่ 1 กุมภาพันธ์ – 19 มีนาคม 2564)

- ขึ้นปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 25 วัน มีวันฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ 89.91 ขึ้นปฏิบัติงาน จำนวน 301 เที่ยวบิน (461:55 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้น้ำฝนหลวง 233,750 ตัน พลุซิลเวอร์ไอโอไดด์ สำหรับปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 113 นัด จังหวัดที่มีรายงานฝนตกกรม 36 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง น่าน พะเยา แพร่ ตาก กำแพงเพชร พิษณุโลก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ สกลนคร เลย อุดรธานี อุบลราชบุรี อำนาจเจริญ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ขึ้นปฏิบัติการภารกิจดับไฟฟ้า จำนวน 13 วัน 177 เที่ยวบิน (33:15 ชั่วโมงบิน) ปริมาณน้ำ 88,500 ลิตร พื้นที่ปฏิบัติการรวม 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน

6. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูฝน ปี 2563 จำนวน 2,138 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ ปลูกพืชไร่ และสถานการณ์อุทกภัย จำนวน 193 เครื่อง แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 41 เครื่อง ในพื้นที่ 7 จังหวัด
- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปรัง จำนวน 61 เครื่อง ในพื้นที่ 12 จังหวัด
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 91 เครื่อง ในพื้นที่ 16 จังหวัด

เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 503 คัน (ภาคเหนือ 93 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 77 คัน ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก 147 คัน ภาคใต้ 30 คัน) ศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลและส่วนกลาง (นนทบุรี) 156 คัน

7. ผลกระทบด้านการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มี.ค. 64)

7.1 วาตภัย เมื่อวันที่ 7 ก.พ. – 3 มี.ค. 64

เนื่องจากความกดอากาศสูงจากประเทศจีน แผ่ลงมาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและทะเลจีนใต้ ประกอบกับมีลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดนำความชื้นจากทะเลจีนใต้เข้ามาปกคลุมภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ส่งผลให้เกิดฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ด้านการเกษตรได้รับความเสียหาย ดังนี้

ด้านพืช ได้รับความผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย กำแพงเพชร เชียงใหม่ สุโขทัย เพชรบูรณ์ สระบุรี สุพรรณบุรี และจังหวัดจันทบุรี เกษตรกร 4,821 ราย พื้นที่การเกษตรได้รับความผลกระทบ 19,440 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 202 ไร่ พืชไร่ 12,475 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 6,763 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,478 ราย พื้นที่ 7,797 ไร่ คิดเป็นเงิน 9.86 ล้านบาท

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ยังไม่ได้รับผลกระทบ

7.2 อุทกภัยภาคใต้ เมื่อวันที่ 25 พ.ย. 63 – 14 มี.ค. 64

จากอิทธิพลมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้มีกำลังแรง ประกอบกับมีหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมส่งผลให้เกิดอุทกภัยและวาตภัยในพื้นที่ภาคใต้ ด้านการเกษตรได้รับความเสียหาย ดังนี้

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี ตรัง ปัตตานี สงขลา นราธิวาส ยะลา และจังหวัดกระบี่ เกษตรกร 5,729 ราย พื้นที่ 24,129 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12,242 ไร่ พืชไร่ 740 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 11,148 ไร่ คิดเป็นเงิน 33.31 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 3,086 ราย พื้นที่ 14,248 ไร่ วงเงิน 18.64 ล้านบาท

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง กระบี่ ตรัง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และจังหวัดสงขลา เกษตรกร 9,983 ราย พื้นที่เสียหาย 20,824 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 5,921 ไร่ บ่อกุ้ง 14,903 ไร่ กระชัง 30,705 ตอม. คิดเป็นเงิน 197.45 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 939 ราย พื้นที่ 694 ไร่ กระชัง 6,593 ตอม. วงเงิน 6.00 ล้านบาท

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช พัทลุง ยะลา ปัตตานี ตรัง นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 9,630 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 348,584 ตัว แบ่งเป็น โค - กระบือ 1,635 ตัว สุกร 1,398 ตัว แพะ - แกะ 996 ตัว สัตว์ปีก 348,555 ตัว แปลงหญ้า 636 ไร่ คิดเป็นเงิน 45.95 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,138 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 37,925 แปลงหญ้า 42 ไร่ วงเงิน 11.21 ล้านบาท

7.3 อุทกภัย/วาตภัย เมื่อวันที่ 1 ส.ค. - 25 ต.ค.63

จากอิทธิพลพายุซินลากู ฮีโกล์ โนอีล หลินฟา นังกา ร่องมรสุม และพายุดีเปรสชัน ส่งผลให้เกิดอุทกภัยและวาตภัย ด้านการเกษตร ได้รับความเสียหาย ดังนี้

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 49 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ อุดรดิตถ์ น่าน ลำปาง เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุโขทัย ตาก พิจิตร กำแพงเพชร อุทัยธานี เลย หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองคาย สุรินทร์ ชัยภูมิ ขอนแก่น บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา ชัยนาท ราชบุรี สิงห์บุรี กรุงเทพมหานคร สระบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี ตราด สระแก้ว จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ลพบุรี ตรัง สตูล สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร กระบี่ ระนอง และจังหวัดพังงา เกษตรกร 74,819 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย 602,284 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 224,529 ไร่ พืชไร่ 360,577 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 16,600 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 691.84 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 56,356 ราย พื้นที่ 499,385 ไร่ วงเงิน 519.17 ล้านบาท

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 39 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ อุดรดิตถ์ น่าน ลำปาง เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิษณุโลก อุทัยธานี เลย ชัยภูมิ หนองบัวลำภู หนองคาย สุรินทร์ ศรีสะเกษ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ นครพนม อุดรธานี กาญจนบุรี ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ลพบุรี นครปฐม นครนายก สระบุรี สระแก้ว สระบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี นครศรีธรรมราช กระบี่ ตรัง และจังหวัดระนอง เกษตรกร 6,304 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเสียหาย 6,367 ไร่ กระชังปลา 3,324 ตอม. คิดเป็นวงเงิน 30.44 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย เชียงใหม่ แพร่ พะเยา แม่ฮ่องสอน อุดรดิตถ์ บึงกาฬ และจังหวัดเลย เกษตรกร 330 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 16,274 ตัว แบ่งเป็น โค 1 ตัว สุกร 21 ตัว สัตว์ปีก 16,252 ตัว แปลงหญ้าเสียหาย 10 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 0.67 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 328 ราย สัตว์รวม 16,109 ตัว แปลงหญ้า 10 ไร่ วงเงิน 0.66 ล้านบาท

7.4 ฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง เมื่อวันที่ 1 ก.ค. - 5 ต.ค.63

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ อุทัยธานี กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุดรดิตถ์ และจังหวัดศรีสะเกษ เกษตรกร 34,074 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย 486,257 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 425,188 ไร่ พืชไร่ 60,983 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 86 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 543.39 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 25,255 ราย พื้นที่ 305,630 ไร่ วงเงิน 341.91 ล้านบาท

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มี.ค.64)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. โรคไหม้ข้าว 3. หนอนห่อใบข้าว 4. เพลี้ยไฟ 5. หนอนกอข้าว 6. โรคใบจุดสีน้ำตาล 7. โรคเมล็ดด่าง 8. แมลงบัว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ขอนแก่น นครปฐม และฉะเชิงเทรา) จำนวน 176 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1,830 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (แพร่ น่าน อุทัยธานี สกลนคร มุกดาหาร บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ยโสธร จันทบุรี และปัตตานี) จำนวน 492 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 170 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สกลนคร มหาสารคาม และกระบี่) จำนวน 56 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 5 ไร่ ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้ <u>การระบาดลดลง</u> 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ขอนแก่น สกลนคร นครราชสีมา และกระบี่) จำนวน 99 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (แพร่ ขอนแก่น และฉะเชิงเทรา) จำนวน 32 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบุรี) จำนวน 5 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พิจิตร พิษณุโลก และกำแพงเพชร) จำนวน 6,569 <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5,574 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว - ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาและชีวเวอเรีย รมรวงค์ให้ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่และให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ - ประกาศเตือนการระบาดและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การเกิดโรคไหม้คอรวง และคำแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์ในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง - แนะนำให้เกษตรกรดูแลแปลงข้าวหลังหว่าน 7 วัน อย่าให้ขาดน้ำ และเมื่อพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1-3 ตัวต่อต้น ในข้าวอายุ 6-7 วัน ให้น้ำเข้าแปลงนาจนระดับน้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ 1-2 วัน แต่หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไอออน เซฟวิน เป็นต้น - แนะนำให้เกษตรกรรดหวานปุ๋ยในอัตราที่มากเกินไป และให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานโรคไหม้ข้าว

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด (อุดรธานี นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต นราธิวาส และปัตตานี) จำนวน 9,784 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (นครราชสีมา อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ยะลา ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง และภูเก็ต) จำนวน 22,795 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 119 ไร่</u>	- ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ และถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว รวมทั้งการดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ - ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ ทำลายไปเผาทิ้งนอกแปลง และเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย - ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispinarum</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามในพื้นที่ - ใช้กาดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อกำจัดด้วงแรด - โรสี้ขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามรถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้นั้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยให้สลับกลุ่มสารฆ่าไรตามลักษณะกลไกการออกฤทธิ์โดย IRAC
	3. ด้วงแรด 4. ด้วงงวง 5. โรสี้ขา	พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร อ่างทอง นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา สตูล ชุมพร ภูเก็ต ปัตตานีสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ยะลา และกระบี่) จำนวน 8,003 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ราชบุรี ชุมพร พังงา ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,188 ไร่ <u>การระบาดลดลง 14 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สงขลา สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 2,176 ไร่ <u>การระบาดลดลง 447 ไร่</u>	
ปาล์มน้ำมัน	1. ด้วงแรด 2. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ตราด สตูล ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช กระบี่ และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,028 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี สตูล ชุมพร นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 858 ไร่ <u>การระบาดลดลง 1 ไร่</u>	- รมแรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มให้สะอาด กำจัดวัชพืช เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย และแนะนำให้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - ใช้กาดักไฟโรโมนและใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียมกำจัดด้วงและตัวหนอน - สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกด้วงแรดทำลายระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี)
ยางพารา	1. โรครากขาว	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด สงขลา กระบี่ ภูเก็ต นราธิวาส นครศรีธรรมราช ตรัง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,214 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาด - ให้เกษตรกรหยุดดูแลบริเวณต้นที่เป็นโรคกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกิ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันการระบาด

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคใบร่วง	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กระบี่ พัทลุง ยะลา ตรัง สงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ปัตตานี และ นราธิวาส) จำนวน 870,385 ไร่ <u>การระบาดลดลง 17 ไร่</u>	- ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรค เพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm) 2. หนอนเจาะลำต้น	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด (จังหวัดน่าน เชียงราย อุทัยธานี ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ ขอนแก่น หนองบัวลำภู นครราชสีมา ชัยภูมิ อุบลราชธานี บึงกาฬ พระนครศรีอยุธยา นครปฐม ลพบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา กาญจนบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี นราธิวาส ปัตตานี และจังหวัดตรัง) จำนวน 37,939 ไร่ <u>การระบาดลดลง 21,403 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา และบุรีรัมย์) จำนวน 16 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- จัดทีมเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์การระบาด - ให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่กำลังประสบปัญหาและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการระบาด - ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร กองส่งเสริมการอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ย และแจ้งเตือนผ่านะวังหนอนกระทู้ fall armyworm
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง สีชมพู 3. ไรแดงมันสำปะหลัง 4. เพลี้ยหอย 5. โรคใบด่างมัน สำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น หนองบัวลำภู มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี สระแก้ว และ ราชบุรี) จำนวน 300 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 14 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี สระบุรี นครสวรรค์ ระยอง ชลบุรี และสระแก้ว) จำนวน 1,052 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 385 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ อุบลราชธานี ระยอง และชลบุรี) จำนวน 1,146 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 19 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ ลพบุรี และบุรีรัมย์) จำนวน 112 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด (เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร ขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ยโสธร ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี นครสวรรค์ ชัยนาท ระยอง จันทบุรี ปราจีนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา กาญจนบุรี และสระแก้ว) จำนวน 178,861 ไร่ <u>การระบาดลดลง 283 ไร่</u>	- รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน ในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตขยายแตนเบียน Anagrus lopezi แผลงข้างปีกใส และ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง - ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอน และ ดักแด้แมลงวันหวาง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร เกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด - รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน ในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตขยายแตนเบียน Anagrus lopezi แผลงข้างปีกใส และ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง - ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอน และ ดักแด้แมลงวันหวาง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร เกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. ตัวหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พิษณุโลก อุดรดิตถ์ และ ชลบุรี) จำนวน 275 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครราชสีมา และชลบุรี) จำนวน 70 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง และใช้เชื้อรา บิวเวอเรียและเชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - ให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูปลูกต่อไปและให้ ขุดตอทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อย
สับปะรด	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 10 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</u>	- แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลง อย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย - หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ฉีดพ่นบริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
เงาะ	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินข้อดอก	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 217 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และระยอง) จำนวน 100 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- หากพบการระบาดให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้งจะทำให้เพลี้ยไฟต้านทานสารฆ่าแมลงได้
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. โรครากเน่าโคนเน่า 4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ระยอง จันทบุรี ตราด กระบี่ และชุมพร) จำนวน 226 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ตราด ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ นครศรีธรรมราช ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 756 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ระยอง จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี กระบี่ และ นครศรีธรรมราช) จำนวน 4,358 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และตราด) จำนวน 43 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 4 ไร่	- เพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งไปทำลาย หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย - เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก หรือ 1 ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง - โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจกเตือนให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียน แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
มังคุด	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ระยอง จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 31 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 210 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร กระบี่ ระนอง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 607 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 45 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และยะลา) จำนวน 178 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1 ไร่	- หากพบการระบาดของโรคใบจุด ให้ตัดแต่งกิ่งหรือใบที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกแปลง หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช
ลำไย	1. โรคพุ่มไม้กวาด 2. โรคราดำ 3. เพลี้ยแป้ง 4. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 622 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 95 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 9 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 24 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งลำไยไม่ให้ต้นหนาจนเกินไป จับตัวเต็มวัยตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย ถ้าพบระบาดปริมาณมากใช้ยาฆ่าแมลง โดยพ่นในช่วงเวลาที่ลำไยกำลังเกิดข้อดอกและติดผล - หากพบต้นลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งลำไยออกไปทิ้งนอกแปลง แล้วเผาทำลายในทันที และพ่นต้นลำไยด้วยสารป้องกันกำจัดโรค 2 ครั้ง

9. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

9.1 โรคพิษสุนัขบ้า (ข้อมูล ณ วันที่ 14 มี.ค. 64)

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 – 14 มีนาคม 2564 มีรายงานพบโรคทั้งหมด 35 จังหวัด 179 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 15 จุด ในพื้นที่ 13 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง สมุทรปราการ นครนายก บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุตรดิตถ์ สมุทรสาคร ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เร่งดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม. รอบจุดเกิดโรคได้ รวมทั้งเร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมัน

9.2 โรคปากและเท้าเปื่อย ประจำวันที่ 6 มี.ค. 64

วันนี้ **ไม่มี**รายงานพบสัตว์ป่วยด้วยอาการโรคปากและเท้าเปื่อย ดังนี้

ที่	วันที่เริ่มป่วย	ชนิดสัตว์ *กคร1	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ประวัติวัคซีน	ป่วย	ตาย	เสี่ยง	ผลตรวจ
-ไม่มี-											

ตารางแสดงสถานการณ์โรคปากและเท้าเปื่อยสะสมปี 2564 การกระจายและการเปรียบเทียบ

จังหวัดที่สถานะโรคยังไม่สงบ (จำนวนสถานะควบคุมโรค/เฝ้าระวังโรค)		นครปฐม(4/0) นครราชสีมา(3/11) ราชบุรี(2/2) สระบุรี(2/0) มหาสารคาม(1/0) นครสวรรค์(1/0) หนองบัวลำภู(0/1) นครศรีธรรมราช(0/1) นครพนม(0/1) เชียงใหม่(0/1) เชียงราย(0/1)			
ช่วงเวลา	พบโรค (ครั้ง)	สัตว์ป่วย (ตัว)	ตาย (ตัว)	จังหวัด (จังหวัด)	สูงสุด 10 จังหวัดแรก (จำนวนครั้ง รายงานการพบโรค/จำนวนสัตว์ป่วยสะสม)
30 วันย้อนหลัง	1	9	0	1	เชียงราย (1/9)
ปี 2564	3	23	0	2	นครราชสีมา(2/14) เชียงราย (1/9)
ปี 2563	219	8,109	212	41	นครราชสีมา (35/456) สงขลา(19/818) นครศรีธรรมราช(17/376) ขอนแก่น(10/79) มหาสารคาม (9/360) สระบุรี(8/938) ลพบุรี(8/136) พิษณุโลก(8/8) ราชบุรี(7/789) ชัยภูมิ(7/156)
รายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ครั้ง) ชนิดสัตว์ที่พบรายงานโรคตาม *กคร 1		Type A(0) Type O(2) Type O และ A(0) ไม่เก็บตัวอย่างรอยโรค (0) ไม่ทราบ Type(0) และรอผล Lab(1) โคเนื้อ(2/14) โคเนื้อ(1/9) กระบือ(0/0) แพะนม(0/0) สุกร(0/0) ไม่ทราบ(0/0)			

หมายเหตุ : *กคร1 คือ รายงานการเกิดโรคระบาดสัตว์เบื้องต้น

9.3 ไม่มีรายงานสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในสัปดาห์นี้

9.4 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 13 - 19 ก.พ. 64) พบการระบาด 22 ครั้ง ดังนี้

- โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร 22 ครั้ง แบ่งเป็น
 - ในสุกร 2 ครั้ง ที่ประเทศแอฟริกาใต้
 - ในหมูป่า 9 ครั้ง ที่ประเทศฮังการี เยอรมัน และลัตเวีย
 - ในหมูป่าและสุกร 11 ครั้ง ที่ประเทศโรมาเนีย